

Սէֆիրի մու մայիլէ՜հ քէնտի մէվճու-
տու մաեեթլէրի իլէ վէ խասսեթէն իրաւ
օյունան ալաւալալաւ ռազիւլ օտաւազ ,

պէջիւք պիր ալայ իյէ սերաեր Հիւմա-
եռնէ կիտիպ վէ այնի իհթիւամաթ իյէ
աւաթ իթմիշէր տիր :

— Պիւքրէշտէն ալտըղմըզ հաւա-
տիսէ նէգարէն , Պէլճիգա քրալընըն պի-
րատէրի Տիւզ ար Ֆիլանտոր իյէ բրէն-
սէս Մարիա Հօհէնգօլթինին մերասի-
մի իգտիվաճիւտինին իճրասը էսնասըն-
տա պուլունմագ իւզրէ , բրէնսէսի միւ-
շարիլէյհիւմանըն պիրատէրի Շարլ պէյ
թարաֆընտան կէօնտէրիմիշ օլան զէ-
վաթ պուլ քէրրէ Պէրլէնտէն Պիւքրէշ-
տէն իթմիշէր տիր :

Թուս :

— Մեմլէթէթէյն պէյի սապըզ Գու-
զանըն , Բուսիա տէվլէթինին աւաթ իթի
իւզէրինէ , Բէթրսպուրիա կիթտիկի , վէ
շէհրի մէզբիւրէ կիթմէթ իւզրէ իքէն ,
Հօճա պէյն չըգտըղը վագըթտա , Բու-
սիալըլար թարաֆընտան Ֆէվզ էլ առտէ
պիր թագըմ մերասիմի իհթիւամաթ իճ-
րա գըրնտըղը , վէ միրմիւշարիլէյհին
պուլ սուրէթլէ , Բէթրսպուրիա կիտի-
շինտէ տիւրիւ տիւրիւ մանեալար վէ-
բիլիպ , Մեմլէթէթէյն էհայիսինին պագը
մէրթէպէ էֆքեարընը թէշվիշ իյլէտի-
կի Պիւքրէշտէն եւզըրնօր իսէտէ , պու-
լապէրին սըհէթի վէ եւ առտէմի սըհ-
հէթինին թայեինին պուլալարընը միւէթ-
քիա տիկէր մայիւմաթ վէաիպարը մէվ-
սուգանըն աիւզ ու իսթիհսալընա թալիզ
օլունուր :

Քէն :

— Իզմիրտէն Էթօսլ տ'Օրիսնա մայիս
4 թարիլիէ եւզըրնտըն նէգարէն , հիւ-
քիւմէթին էմրի իյէ , կէլէճէք սէնէ վէր-
կիսինին 100 տէ 40ը պուլ սէնէ բէշինէն
քէյիլէթրտէն մաթլուպ օլունմուշ տուր ,
քէյիլէթր իսէ զաթէն Ֆէնա հալտէ
պուլունտուգլարընտան , պուլ թէքլիֆ
քէնտիլէրինէ բէք աղըր կէլիշ տիր :

Էմին Մուխիս բաշանըն Իշմիր վիլա-
յէթինէ վաի օլաճաղը տախի իզմիրտէ
սէյլէնմէքտէ իւիշ :

— Սաքըլ ճէշիւթիստէ պիր Բուժ-
գըղընըն Գաթօլթ օլմասընտան տօլանը ,
Բուժարըն Լաթին բիսկօպօսու խանէսի-
նէ կիրմիշ օլմալէրի իշին , Ֆրանսըլ գօն-
սօլօսու իյէ հիւքիւմէթի մահէլիյէ
պէյնինտէ գուհուրա կէլէն միւնազաանըն
Պապը ալ ճանիպինտէն վէրիլէն թալի-
մաթ մուճիպինճէ Ֆրանսըլ գօնսօլօսու-
նա թարգիլէ վէրիլէրէք թէսվիլէթէզըր
օլունտուղու Լէվանթտա օգուլմուշ տուր :

— Նասըլքի ճիւմա իրթէսի կիւնիւ-
աիւշամըր չըգարընա Մանգուլմէմիգտէ ,
Լէվանթտան ալարագ պիլտիրտիլիմիզ կի-
րիա հաւատիսինին թահգըղա միւհթաճ
օլունտուղուն պիլտիրմիշ իտիք . պուլ կիւն-
քի Լէվանթտա մէզքիւր հաւատիսին
եւալանա չըգտըղը օգուլմուշ տուր :

Կիրիտտէն ալաֆրանկա 7 մայիս թա-
րիս իյէ թարիլիյէ նէգարէթի ճէլիլէսի-
նէ վարիտ օլան պիր մէքթուպտան աւ-
լաշըրտըղընա նէգարէն թարիլի մէզ-
պուլտէն պիր գաշ կիւ ագտէմ Բէթիմօ
թարաֆլարընտա պիր միւտարէպէ վու-
գու պուլուպ ցօրպալարտան 320 քիշի
թէլէֆ օլմուշ տուր :

— Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ , սըրագան
Պատրիարք հայր հազըթլէրի ճիւմա իւ-
թէսի կիւնիւ ֆուաու բաշա հազըթլէ-
րինէ կիտէրէք , կէլէն սէնէ Պապը-ալի
թարաֆընտան թայեին գըրնան բաթ-
րիքիսնէ մուվագգաթ մէճիսինին իսթի-
ֆա իթտիկիին , վէ միլլէթճէ իշէրին բէք
սէֆիլ հալտէ պուլունուպ , Սահմանագ-
րուլիւնտէն իթասըր գըմնընտա էշէտտի
իհթիւեաճ պուլունտուղուն պէեան իյ-
լէմիշ , վէ բաշայի միւշարիլէյհի հազ-
րէթլէրի տախի , պուլ կիւնիլէրտէ մէզ-
քիւր մէճիս ագալարընը հուգուլարընա
ճէլլ իյէ , Սահմանագրուլիւնտէն ի-
թասընա գաուար մեմուրիյէթլէրինէ
տէվամ իթմէլէրինին թէքլիֆ պուլեուրա-
ճագլարընը պէեան իյլէմիշէր տիր :

Մէճիսի մէզքիւր ալալարընըն կիթ-
տիքէրինտէ նէ ճէվապ վիլէճէքլէրին
պիլմէյի , լաքին , շուկու պիլիլիք քի ,
կէլէն սէնէ Ումուլի մէճիսին , եանի միլ-
լէթին խապէրի օլմագըրըն շու մէմու-
րիյէթի տէր իւհտէ իթտիքլէրինտէ ,
միլլէթին փարա վիլմէյէճէկիին տիւշիւ-
նիւպ վէ Աւ բաշա հազըթլէրինէ խա-
պէր վիլմէթիլէրինտէն , հէմ թէհի եր-
տէ քէնտիլէր պիր սէնէ պօշա չարըշըլ-
լար , հէմ միլլէթ վագըթ զայայ իթմիշ ,
վէ հէմտէ պիր սուրէթի մանէվիլտէ
Ֆէնա իպրէթ վէրիլիշ , վէ Սահմանագ-
րուլիւն թատիլ ու թէսվիլէ օլունմագ-
սըղըն նիգամըլ լոգ իպգա գըրնմըշ տըր-
պիզճէ աշիքեար պիր չէյ տիր . վէ թապիի
տիր քի , պուլ միլլէթ պուլունտան սօնրա
նիգամըլ իտալէ օլունմանեաճագընտան ,
էկէր Սահմանագրուլիւնտէն իթասըր
շիմտիյէ գաուար օլունուլու միսիլու ալ-
լար վէ երլարճա կիճիլէթէք իսէ , քէն-
տիլէրին եվլէլիք գաուար տախի իշ կէօրէ-
մէյէճէքլէրի , վէ պինտէն ալէյհ տահա
գիւնտէ միլլէթին սէֆալէթինի մուճիպ
օլաճագլարըն շիւրհէսիլ տիր , իմտի , է-
կէր միլլէթի սէվէրլէր , վէ էկէր քէնտի
վագիֆէլէրինի թանըրլար , վէ նամուս-
լարընը վիզայէ իթմէք իսթէրլէր իսէ ,
պիր աւն էվլէլ մէզքիւր նիգամամէնին
իթայէ հիմմէթինի իսթիտա իթմէլի , վէ
իթասըր կիւնիւնէ գաուար տախի , քէնտի-
լէր իսթիֆալարընը կէրի ալմահրպ , իւ-
լա ումուլի մէճիս մարիֆէթիյէ պիր
մուվագգաթ մէճիս ինթիլիսալընըն էլ-
գէմիյէթինի խապէր վիլմէլի տիրլէր-
գիւրա , շիմտի էհալի , հէմ հուգուլգ ու

նիգամաթ իճրասը իտուասընա մէյեալ
պուլունմագտա , վէ հէմտէ փարա վիլ-
մէմէք իշին , նիգամըլըղը պիր վէսիլէյի
ագիմէ իթթիլիսալ իթմէքտէ տիր : Ալէ/
խուսուս , Սահմանագրուլիւնտէն ի-
թասընա պուլ հաֆթա հիմմէթ պուլ-
րուլսա տախի , ալթը աեա վէ պէլ-
քիտէ պիր սէնէյէ գաուար մէվգըրի
իճրայէ գօնուլապիլմէսի շիւրհէլի տիր ,
շիւնքի , Պապը-ալիտէն կէլտիքտէն սօն-
րա , Ումուլի մէճիստէ օգուլմուպ , հազ-
գընտա միւզպէրէ օլունաճագ , վէ գանն
իտէրիլքի խայիլճէ շէյլէրին թատիլ ու
թէսվիլէթինէ լիւզում կէօրիւնէճէք , վէ
պատէհու Պապը-ալիյէ թագտիմ իյէ
թաստիգինէ հիմմէթ պուլրուլմասը իս-
թիտա գըրնաճագ , վէ թէքրարէն միլլէ-
թէ կէլտիլիլտէ իճրասընա թէշէպպիւս
իտիլէճէք տիր , վէ պունյարընտա ագ վա-
գըլթտա օլամանաճագը միւճէրրէպ տիր :

— Փունջտա օգուլմուղունա կէօրէ ,
Մուշ աուալնորդու էսպագ Չաքարիա ե-
պիսկօպոս իյէ , Մըսըր աուալնորդու Գաթ-
րիլէ եպիսկօպոս ագմի տարի պագա իյլէ-
միշէր տիր :

— Կէլէն հաֆթալար Ամանտա վու-
գու պուլուն պագը հարաքեաթը նապէ-
ճալարը պիլտիրմիշ իտիք . մէզքիւր Ման-
ղու մէլէր մահէլիլ մէզպուրա կիթտիկի-
տէ , պագը զաթլար եալանա չըգարարագ-
ճէրհ իթմէք մէլիլլէ , բէսմէն պիր մագ-
պաթա եարըպ Պապը-ալիյէ թագտիմ
իթմէքիկէ չըգըշմըլար , վէ հաթթա
միւշթէրիլէրիմիգտէն պիրիսի պէլքի մէզ-
քիւր հաթթալարի պիզէ պիլտիրնէ քէն-
տիսի տիր տէյի սուլի զանն օլունուր գօր-
գուսուլա , Մանղում օգուլմագտան տա-
խի վալ կէշմէյէ մէճպուլ օլմուշ տուր :

ՄԱՅԻՍ ՎԷ ՏԱՐԵԴԱՐՁ

Պու կիւն մայիսին իպթիտասը օլուն-
տուղունտան , թապիաթիլլէ չօզլար տարն-
գարճը տէր խաթըր իթմիշէր , վէ Սահմա-
նագրուլիւն ուեուլմագտա օլունտուղունտան ,
աճէպա պու սէնէ տախի իճրա օլունաճագ-
մը տըր , վէ օլունմասը ճիյիլ միտիր տէյի
քէնտու քէնտույէ սիւալէ պաշլամը , վէ
պաղըլար հէր հալտէ իճրա իտիլմէլի տիր
տէյէրէք թէսվիլ պուլմուշ , վէ տիկէրլէր
տախի պէլքի օլմանաճագ տըր շիւրհէսիլլէ
տիւշարը մէյեուսիլլէթ օլմուշ տուր . պու-
արատա իւշիւնիւ պիր թագըմ տահա վար
տըր , հէլէ շու Սահմանագրուլիւնտան միլ-
լէթ գուրթուլտու , պիր տահա մէյտանէ կէ-
լէճէկի եօգ տուր , վէ արթըզ պիր թագըմ
ճահիլլէր , տարեղարձ մարեղարձ իտէմէզ-
լէր տէյի սէվիլմէքտէ տիր :

Իւշիւնիւ թագըմըն սէվիլմէքին , էր եւ
կիճ գարնընտա գալաճագընը , եանի հէր հալ-
տէ միլլէթին պիր Սահմանագրուլիւնա մա-
լիք գըրնաճագընը բանա պիլտիլիմիգտէն ,
էյլէ աուալարա , էկէր բահաթ ճան վիլմէք

իւթերէրէր իսէ, արգալարնա պագմանայ, իւր եալընը Էօնէրինէ պագարագ մէգար- լարը գաբուլարնա տողրու եիւրիւմէլէրինի նասիհաթ իտէրիգ. զիրա, արգալարնա պագ- տըլարնա, քեաֆֆէսինին էլինտէ «կեցցէ» Սահմանադրութիւնն» եազըլը պանտէրալար պուլունտուղու հալտէ, միւեօնլարնա գալա- պալը կէօրէճէ քլէրինտէ չիւբհէ եօգ տուր, չիւնքի, Սահմանադրութիւնուն թօնումու, պիր քէրրէ տողմուշ վէ տողանագ չօնուգ- լարնա գալպլէրի թարլաքնա էքլմիշ, ֆի- լիսլէնմիշ, չիւնք աշմը, վէ հաթթա մէյ- վէ աախի վիրմէյէ պաշլամը տոր:

Տարեդարձ օլմանագ տոր զիւրմիւյէ մահգուն օլանլարը աճըրը, վէ աալա մահ- գուն օլմանալարնա նասիհաթ վէրիւրիգ. զի- բա, տարեդարձ օլմանագ միւմիւն տէյի տիր. էմմա, բէք ինթիշամը սուրէթտէ իճ- րայէ կէլմէսէ տախի, հիշ տէյի իսէ, իւշէր պէշէր տէլիգանը տարեդարձ կիւնիւ կէլ- տիքտէ, գալպլէրի պիր մէսէրէթ տուլղու- սու հիսս իտէճէք տիր:

Տարեդարձ օլմանագ տոր վէ օլմալը տոր էմէլ վէ արգուսինտէ օլանլարա կէլինտիք- տէ, պիզիմ տախի քէնտիւրէ հէմէքքեար պուլունտուղումուղու պէնա իլէ պէրապէր, հէր հալտէ իճրա իտիւմէսին, վէ հէմտէ, հէր սէնէտէն զիւնտէ ինթիշամը վէ միւ- քէմէլ սուրէթտէ իճրա օլունմանալարնա չալը- մալարնա տախի նասիհաթ իտէրիգ:

Էկէր պիզիմ վագթիմիգ միւսաատէ իթ- սէ իտի, Սահմանադրութիւն տիւշմէնլէրինէ նիսպէթ, պիզիմ քէնտիմիգ պիր գօթիթէ թէշքիլինէ չիմտիտէն պաշլար իտիք. հալ պու քի վագթիմիգ միւսաատէ իտէմէյէճէ- կինտէն, աշի արգու վէ զայրէթտէ պու- լունան զաթլարնա, պիր ան էվլէլ մէյտա- նէ չըգմալարնա տալէթ իտէրիգ. վէ օլ վագթիմ, պիզ տախի էլիմիգտէն վէ տիլի- միգտէն կէլտիկի գատար, իգթիգա իթտի- կինտէ քէնտիլէրէ եարտմ իլլէրիգ:

Պու սէնէնին տարեդարձը հազըրըլը, պիզիմ էքքեարմըղճա, լաագալլ պին քի- չի իշին օլմալը, վէ պէշէր պիւթթ 50 ար զուրուշա սաթըլմալը տոր. վէ հուսուլէ կէ- լէճէք մէպալ իլէ, փարա վիրէնլէրին րա- հաթ իթտիւրիւմիս իլլին, ան ֆիթէլթիւրօ չէք- լինտէ, խասսթէն պիր մահէլլ եաբտըրը- մալը, վէ պին քիշի իլլին տախի պիր սուֆ- րա հազըրլանարագ թաալար էվլէլինտէն տիգիլմէլի, վէ հէր քէս պիրլիթտէ օթուրուպ, վէ պիրլ քտէ գալգմալը տոր. վէ պու պապտէ գօլալըգ օլունն իլլին, օնա կէօրէ իտաալար քիշիթտիւրիւմէլի տիր քի, գօմիթէ թէշքիլ օլունտուղու հալտէ, իգթիգա իտէն նասի- հաթը վէրիւրիգ:

Վէ պու սէնէ րուհանի պօրձար ալըրճա իտիլէրէք, Պէյգօգ քիլիսէսի վէ մէքթէպի մէնֆաաթը պաշգա օուրէթտէ տիւշիւնիւ- լէրէք, վաբօլար էն կիճի սաաթ իքիտէ եօլմուլարը չիւնքեար իսկէլէսինէ չըգար- մալը տոր:

Թէքրարէն սէօյլէրիգ, գօմիթէ չիմտի- տէն թէշէքքիւլ իտէրէք, հէր չէյի լաե- քըլա տիւշիւնմէլի տիր:

— Երաման էպրուհի հանըմ թա-

րաֆընտան, ֆրկիչտէ պուլունան Պազ- լէճիքի Պ. Ստեփան Ս. Դերձակեանա պիր գաթ թէմիգ էլպիսէ իրսալինէ հիւ- մէթ իլէ, մէրգումուն թէշէքքիւրի ա- զիմինի մուճիպ օլմուշ տուր:

— . . . Միւլէլիք .

27 ապրիլ, 1867 Պէյ-օլու .

«Սիզին զագէթանըղտա վէ Մանգուլմէ- տէ, պապա Սերովլէ հազըրնտա պազը եազըլանլար սահիհ իսէտէ, էքսէրիսի վէ պաշլըճա քէօշէլէրի հազըլանլարին մու- ղայիլի տիր:

«Պապա Սերովլէնին սապըգ գօնսօլիտ- տէն խարապ օլուպ, պատկերինին իւզէ- րինտէ գաբլանմը 50—60 տիրհէմ կիւ- միւշիւ պիլէ սօն վագթիլարտա սաթըլա խարձըգ իթտիլի պիր թարաֆ իլէ, սու- յի գատունըն սէպէպի չու քի մէրգու- մուն մաղտուր հալինէ նէգարէն, վագաա Ս. Յակոբտա քէնտուլէ պիր օտա վէրիւ- միշ իտի, ֆագաթ սօնրատան օտաաաա չըգարըլա տահա պաեաղըսըն գօնու- մաղ պիլէ մէմուրին թարաֆընտան գա- նահաթ օլունմանարագ, պունտան իքի իւշալ մուգատտէմ մէրգումու պինանըն ալթ գաթընտա նէմնագ վէ գարանըգ- ճա, սայիր սագաթլարըն իլլինէ գօնու- մուշ խի:

«Միւլէլիքա դուիպա քէնտու սայ- կըրնճա, գաթէն էվլալարըն պիլէ պրագմը օլուպ, քէնտու սինինտէ եիւք օլմամաթ իլլին, օ մահալտէ պիլա հօշ- նուտ սըղընմագաա իտի:

«Հալ պու քի ֆէլաթէթտէն 3—4 կիւն ագտէմ, մէմուր աղալար քէնտունի չա- զըրըգ վէ նիշաղըն գապուլ իթմէյէրէք, եալընըգ իւշ կիւն մէօշլէթի, հէլպէթ- տէ Ս. Յակոբտան քէնտուսինին պիւս պիւթիւն չըգմաաղըն էմր օլունտուղտա, մէրգումաալը միւքէտտէր վէ ֆէվլէլա- տէ պու էմիր տախի քէնտուլէ տողուն- տուղունտան, 3 կիւն գատար օրատա խասթա օլմուշ, վէ խասթաղըն էսնա- սընտա ֆուգարաթըլէր ֆատիշահըրգ էֆէնտիլիգ հաղըթլէրինին անճագ ֆու- գարա հազըրնտա թայիլին պուլունտուգ- լարը նանը ագիգտէն պիլէ իսթէմէյիպ, բարաթ իլէ պիր էքսէք ալունմաաղըն եալ- վարմը, ֆագաթ քիմսէյէ տիլինտէմէ տիկինտէն, 36 սահաթտա օրաճըգտա աճ գալմը . . .

«Էրթէսի կիւնիւ, ֆագըրլանէմիգէ կէլիպ պալատէ մուհարթըր վուգուաթը աղլանարագ նագլ վէ պիր գաշ չէյ սէօյ- լէտիքտէն սօնրա պէլի իթմէյէրէք, պիր մահալէ կիտէճէյիմ տէյիպ կիլմիշ, վէ պիրտէ մաթէսսիւֆ չու տէհէթլու էօլիւմիւն հապէրի կէլմիշ:

Իւթէ միւլէլիք քէյֆիլէթի իհգաղը հազգ հազգը:

«Պիլ նէ գատար ֆուգարա իտիք իսէ-

տէ, եինէ քէնտիմիգէ տար իտիպ, պապա Սերովլէնի տայիմա գապուլէ հազըր ի- տիք, Ս. Յակոբտա պիր եաթագըլգ մա- հալ ֆուգարա սանտըղընա պիր զարարը վար իսէտէ, պիլէ հապէր օլալ իտի, եա միւթէվէֆայը գանտըրըրըգ եախօտ տի- լէնիլ իւճիլէթի վէրիլ իտիք, վէ պու ճան- տէն վէ թէնտէն իտիճի ֆէվլէլատէ տէհ- չէթլու վուգուաթ ֆամիլեանըն պաշը- նա կէլմէլ իտի, եիւրէյիմիգէ ալթէյ օլ- մագ իտի. եօգ, էկէր մէմուր աղալարըն սայիր պիր արգուսու իլլին իտի իսէ, գա- թէն քէնտի թագրիլէրի իւզրէ, մէր- գումտա միւշահէտէ իթտիլէրի «բէրի- շանը աղ իլլին» հիշ տէյիլ իսէ, ֆամիլ- եասընը չըլըրըպ թէսիւմ իթմէլէրի կօգ մի իտի:

Քէնտի իսթէտիլէրի կիպի քէյֆիլէ- թի գալմէ ալըպ, ֆամիլեաաաա Յիլսէ- բէ, վէքիլարճալըն մարիֆէթիլէ իմ- գալաթտըրըպ, Մանգուլմէտէ նէչը իթ- տիրտիլէրի մէքթուպտան, ֆամիլեանըն հիշ խապէրի եօգ:

Ումարըգ քի . . . միւլէլիք, քէյֆի- լէթ մալիւմիլիգ օլտուգտա, զագէթա- նըգա իլանա հիմմէթ պուեուրուլտուն, պիլմիշ օլաալըն քի ֆագըր վէ գալպի գէ- տէլէնմիշ պիր ֆամիլեաաա չու խալիսահ- լըլը իտէրէք, սատագա վէ թէսէլի պախշ իթմիշ օլաճագսըն, իքի էօքսիւ- գիւն կէօգ եաշարընը սիլէճէքսին. Ալահ աշգընա օլունն:

Միւլէլիքանըն գըգ գատաալը վէ պապըրը վէ էօքսիւգ էվլաալարը

Մէճմուաաա պու տէֆա տէրճ իտի- լէն մէգքիւր մէքթուպ իլէ, Մանգուլմէ- միզին 332 ինճի նիւսիսէսինտէ «Յիլսէֆ Կամարեան» վէ Մէճմուանըն 693 նիւս- իսէսինտէ «Մէմուրինի ֆուգարայի Գա- թօլիքեան» իմգալարըլա տէրճ իտիլէն մէքթուպլարըն արա եէրինտէ պուլու- նան ֆարգը, քեաֆֆէյի օգուեանլարըն քեամիլէն ֆէհմ իտէճէկինտէ չիւբհէ եօգ տուր:

Պիլ Կամարեանըն էօյլէ պիր եալան- ճըլըգ տօլմաալը օլան մէքթուպա իմգա գօյմաալըն չօգլուգ աեղպլամաեղ, չիւն- քի քէնտիսի Ս. Սակոբտա վէքիլարճ օլուպ, վէ միւտիր պուլունան էֆէնտի- լէր տալի աշի մալտէ Մէճմուաաա պիր մէքթուպ տէրճինէ ճէսարէթ իթտիլէ- րի մէյտանտէ օլտուգճա, մէրգումուն պիր իպրամա մէպին իմգալամաեա մէճ- պուր օլմուշ օլմաալը ինթիմալի գալի- տէն տիր. հալ պու քի «Մէմուրինի ֆու- գարայի Գաթօլիքեանը» բէք չօգ աեղպա- ըրը չիւնքի, հազըգաթի հալ գաթէն մէյ- տանտէ օլտուգտան պաշգա, պալեաաա- քի Մէճմուա մէքթուպուլունտաքի իմգալա- րըն տահա զիւտէն էմիլլէթէ շաեան օլտուգլարը պէտիհի տիր:

Պուրաճրգտա խաթրըմըգա Գաթիլը
մարապետին մուհաքեմէսիյէ իլամը կէլ
միշ տիր . ածէպա մերգուժէնին վախտէ
սի , պիրատերի վէ թէալիւգաթը տա
խի , այնի ճէսարէթի ելէ ալարագ հա
գըգաթի հալի գահիրէ չըգարսալար ի
տի , քիմ պիլիբը նէլէր նէլէր իշխտէճէք
տիք :

— Պիր գաթ թարաֆընտան թարա
ֆըմըգա կէօնտէրիլմիշ օլան շու աթի
տէքի մէքթուպու այնէն տէրճ իտէրիդ :

Սամաթեա 1284 մուհարրէմ 5

... Միւսէլիֆ :

Բազար իրթէսի կիւնիւ պազը ումու
րու մախսուսէի ածիգանէմին թէսվէյէսի
զըմնընտա , Ետի-գուլէ ճանիպինէ կիթ
միշ օլտուղում հասէպիյէ , պիր տէֆա
միլէթ խասթախանէսինի մուսայէնէ իյ
լէ մէք արգուսուլլա կիտիպ , աշվալըբէրի
շանիյէ վէ սէֆիլանէլէրինի , պիր գաչ տէ
ֆալար , դաղէթայի միւթէպիլէնիլտէ
եազըլանլարտան տահա զըյատէ տէհ
շէթլու վէ ֆէնա սուրէթտէ կէօրտիւ
կիւմու միւթէտտէր վէ մահգուլ օլմու
շում տուր :

Պու սրրատա Երամեան սէառէթլու
Գէորգ պէյլին ֆամիլեասը իսմէթլու էպ
րուհի հանըմ քէնտի րէֆագաթընտա
սայիր գատընլար օլտուղու հալտէ օրա
եա կէլիպ , պիշարէկեանըն ճիւմէսլինէ
թաամլար վէ միւլէլէր , վէ տուխան տա
խի իհտա ու թէվլի պիրլէ , հալէրինի
թաթեկպ , վէ պիլճիւմէ խըսմէթճի
լէրէ տախի պըր պըր պախիշ իթասըյ
լա քեաֆիէսինին խօշնուտիյէթ վէ մահ
գուլըլէթինի մուճիպ օլմուշ , վէ մուգա
պէլէթէն պիշարէլէր թարաֆընտան թէ
զայիւտի էօմր ու աֆիյէթի իսմէթանէ
լէրինէ ապիր օգուլան տուալարա նա
յիլ պուլլուլմուշ տուր :

Միւսայիլէյահ հանըմըն շու համիյ
էլթ ու ինսանիյէթ ասարը իւգէրինէ
տէրէճէի նիհայէտէ մէֆուլն վէ մէսրուր
օլուպ , վաճիպէտէն օլան շիւքրանիյէթի
ալէնիյէմի պէեան վէ իֆաե միւպատէ
րէթ իլլէտիմ :

Աւահ վէրէյիտիտէ միլէթիմիդտէ
հէր տայիմ էքսիք օլմահան նիշէ զէվաթը
համիյէթեարանըմը միւմաիլէյահ հա
նըմըն շու իպրէթի սէխալէթնիւմասընա
իմթիսալ իտէրէք , օլ պիշարէ միւլթէ
ճիլէրի , տիւշար օլտուղլարը բէրիշանի
յէթ ու գարուրէթ բէնչէսինտէն խէլաս
իթմէյէ արգու վէ հիմմէթ իլլէսէլէր ի
տի :

... Խմբագիր :

Ապրիլ 11 թուով Թիֆլիզէն ստացած նա
մակիս նայելով «Ապրիլ 6 ին յարգապատիւ
Մ . Շապուրօֆ Յըլէթա կոչուած տեղը Ս .
Կաթուղիկոսին մեծ ընթերթ մը տալէն ետ
քը » հետեւեալ օրը արպիլ 7ին կէս օրի առան

Թիֆլիզ մասեր են , ուր բոլոր Հայ ժողովուր
դը նորին սրբազնութիւնը դիմաւորելով ուղ
ղակի վանքի եկեղեցին առաջնորդեր են ,
եւ եկեղեցեաց զանգակներն ալ իպատիւ նո
րին փառաւոր գալտեան ներդաշնակաւ
րութեամբ զարնուեր են :

« Միւս օրը Կայսեր եղբօրը իմաց տըր
ուեր է որ » Ս . Կաթուղիկոսը կը փափագի
ամսոյն 9 երրորդ օրն իրեն ներկայանալ , ուս
տի վեհ . Կայսեր եղբայրը նոյն օրը կէս օ
րէն մէկ ժամ ետքը իր կառքը զրկելով հը
րաւիրեր է : Երբ Ս . Կաթուղիկոսն ըստ օրի
նի եկեղեցական եւ աշխարհական պատուա
ւոր անձինքներ հետն առնելով գնացեր է ,
ուր բոլոր ժենեալներն իրենց իւնիֆօրմա
ներով պալատին մէջ պատրաստ կըսպասեն
եղբր :

« Մէկ ու կէս ժամ հոն մնալէն զկնի ,
վեհ . Կայսեր կողմէն զրկուած Աղէքսանդր
Նէֆթի խաչն եւ Գրամաթն (պէրաթ) ստա
նալով եւ այն նոյն պատուանշաններովն հան
դերձ ուրիշ երեք մեծամեծաց ալ այցելու
թիւն ընելէն վերջը վանքը վերադարձեր է ,
ու վեհ . Կայսեր կենաց եւ նորին եղբօր
կենաց համար բարեմաղթութիւններ ընելէն
զկնի , Պօլիս գտնուող Թուսիոյ դեսպանին
ցոյց տուած մարդասիրութիւնը շնորհակա
լութեամբ յիշեր է : »

... Խմբագիր . Խնդրեմ , հաճեցէք հրա
տարակել այս փոքրիկ տեղեկութիւնս :

Մնամ ձերդ

29 Ապրիլ 1867 Բերա .

— Փարիզին Գօօրէթասիօն նամ դաղէթա
սընտան տընարագ , Էթօալտա էքսրօգի
սիօն հապընտա շէյլէ եազըր արր :

« Ամանեանըն փէք կիւլէլ սերկիսի
վար արը , վէնասըլ քի մէմուլ օլունուր իտի
Բրուսիա տախի խալիլճէ եէր թուլթմուշ
տուր : շէյլէ քի սաղտա վէ սօլտա ուֆագ
Ամանեա մէմալքէլլինին եէրլէրինի գա
րամըշ տըր , Միւլթէմէայի Ամէրիգա մա
թալարը քիֆայէթ իտէպիլէճէք գատար
կէօրիւլմէքտէ իսէտէ , պու ճիւմէ իլէ
եինէ սերկիսի լայըլը , վէ հիշ պիր խու
սուստա Թիւրքիանըն էսասըրգ սերկիսինէ
պէնդէմէդ . Թիւրքիանըն սերկիսինի , հա
գըգաթէն պիր էսկիճի տիւքըեանընա
էյի պէնդէթմիլլէր տիր . եազըր քի ,
ֆիլ վազըր էյլէ պիր հալտէ պուլուն
մագտա տըր . աթիք Պիզանս մէմալքին
տէն նէ » գալմըշ տըր — քիւհնէ էսվապ ,
վէ էսկի շէրլիթ » :

Պիզ գաթէն պուրա , վէ խուսուսիյէ
Օսմանը դաղէթալարընտա բէք չօգ սէ
նայար օգուլմագտա իքէն , մէգքիւր զա
ղէթանըն պու հալատիսի զեեատէսիյէ
շաեանը թէէսսիւֆ տիւր , էկէր պուն
տան շէնտ մահ մուգատտէմ մուազգամ
պիր գաթտան , էհի հիւնէրին պիրիսինին
կիտիպտէ , մէգքիւր սերկիյէ վազ օլուն
մագիւլը , քէնտուլէ մախսուս օլան պիր
հիւնէր ու սանաթընը իճրա իտէպիլմէսի
իլին , պիր իքի եիւլ առէտ լիւրա իսթէ :

տիկինտէ , « նի » լազըմ տըր էյլէ պիր իքի
չըլթա շէյլէ օլ գատար լիւրա թախսիս
իթմէք , օլ գատար լիւրա իլէ պիր գաչ
ստնտըգ էշեա կէօնտէրիլէպիլիք » տէմիշ
օլմասընը իշիթմէմիշ , վէ էկէր գաթէն
Փարիս վէ Լօնտրա սերկիլէրինտէ , Թիւր
քիանըն էմթաա ու էշեապընըն նէ տէրէ
ճէլէրտէ գալտըղըն կէօլմէմիշ օլտա իտիմ
պէլքի , սահիհ օլմասը հազգընտա շիւք
հէ իտէր իտիմ . հալ պու քի , Թիւրքի
ամըրգ սանաթքեար վէ հիւնէրլէրլէրինին
էն զեեատէ իլէրու տէ պուլունանլարը իս
թանպօլտա իքէն , օնլարըն իսէ նէ հալտէ
գալտըղլարըն մաթէէսսիւֆ հէր կիւն
կէօլմէքտէյիլ :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Չըգան ճիւմա իրթէսի ախշամըր Մալիյէ
խագինէսի ճիվարարընտա պիր թօրպա , տէ
րուինտէ պիր թագըմ սէնէաթ վէ էվրագ
պուլունտուղու հալտէ , դայպ օլմուշ օլտու
ղունտան , հէր քիմ քի պուլմուշ իսէ , Եր
տըր խանըն օրթա գաթընտա 16 նիւմէթօլ
օտանա կէօթիւրտիւկիւ հալտէ , սահիպի
թարաֆընտան զիեատէսիլլէ իքրամ օլունա
ճաղը իլան օլունուր :

Էթ-մէյտանընտա քեային Չիլինկիր
տիւք քեանընտա , ճէրրահ Աւետիս աղա ,
գատըրգ վէ պէլ խասթալըգլարը իշին իշէր
տէն իլաճ վերէրէք սաղալտաճագ , վէ գա
սըրգ պաղընտա սէօրիւպ աթաճագ օլ
տուղունու իլան իթմէքտէ տիր :

Պ Ա Տ Ա Ս Ի Ա Ն Ի

ՏԵՂԵԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ Պ . ՄԱՐԿՈՍԻ ԱՂԱ
ԲԵԳԵԱՆՑ

Թիֆլիսի 2ԱՅ ՈՄԵ իմգասըյա կէչէն
հալթա 120 սահիֆէտէն իպալէթ օ
լուպ , վէ Արամեան թապիսանէսինտէ թէ
միլգէթ թապ օլունմուշ օլտուղու հալտէ ,
մէգքիւր իսմտէ պիր լիսալէ լու նիւ
մայի գուհուր օլմուշ տուր :

Մէգքիւր լիսալէտէ Ալարէկեան Մար
կոս էֆէնտինին եազաղլարընը ճէրհ իթ
մէքտէ , վէ իսայի մալիւմաթ վիլմէքտէ
տիր . վէ եազըլան շէյլէր սահիհ օլտուգ
լարը հալտէ , Ծիլտէ եազըլանլարտա չօգ
եանլըշըգ պուլունտուղունու թէպէյ
եիւն իտէճէկինտէ շիւքհէ եօդ տուր
նասըլքի էհի մէրագլար հէր զուրու
վիլէրէք պիրեր նիւսիւ ալարագ օգու
տուղլարընտա ֆարգ իտէճէքլէրի աշի
քեար տըր :

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԵԹԱ
ԿԱՐԱԳԵՏ 8 . ՓԱՆՈՍԵԱԿ

ԼԵՂԱՆՔ ՀԵՐԱՆՑԵՆ ԹԱՊԱՆԵԹԻՆՆԵՆ
ՊԵՏ-ՕՂԼԱՆԵԱ ՅՈՂԼԱՆ , ՅՈՐԾԱՐԵԱ ՅՈՐԾԱՐԼԼԱ
ՊԵՏԵՐԼԵՐ ԻՄՔԵՐԵՆԵԱ ՆԻՄԵՐՈ 467 .